

Universiteit Gent
Bachelor in de geografie en
de geomatica
(academisch gerichte bachelor)

17 juni 2010

Accreditatie bestaande Opleiding

NVAO Accreditatierapport en -besluit

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	5
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	7
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	13
5.4	Voorzieningen	15
5.5	Interne kwaliteitszorg	16
5.6	Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	21

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 3 februari 2010 heeft de Universiteit Gent (Ugent) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de geografie en de geomatica (academisch gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLIR. De aanvraag is ontvangen op 15 februari 2010.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

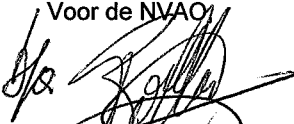
betreffende de accreditatie van de Bachelor in de geografie en de geomatica (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de geografie en de geomatica (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen: Geografie en Landmeetkunde, die te Gent wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017-2018.

Den Haag, 17 juni 2010

Voor de NVAO

Guido Langouche
(vicevoorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 3 februari 2010 heeft de Universiteit Gent bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de geografie en de geomatica (academisch gerichte bachelor). De aanvraag is ontvangen op 15 februari 2010.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Universiteit Gent een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLIR.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Prof. dr. Henk Ottens, emeritus hoogleraar sociale geografie, Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht; onderzoeksadviseur Planbureau voor de Leefomgeving.
- Leden:
  - Prof. dr. Steven De Jong, hoogleraar fysische geografie, landdegradatie en remote sensing, Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht.
  - Prof. dr. Serge Schmitz, hoogleraar rurale, culturele en sociale geografie, Unité de Géographie économique et sociale Institut de Géographie, Université de Liège.
  - Prof. dr. Menno-Jan Kraak, hoogleraar ITC, afdelingshoofd Geo-informatie ITC, Universiteit Utrecht.
  - Prof. dr. Ann Verhetsel, hoogleraar economische geografie, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen, Universiteit Antwerpen, geaggregeerde HSO in de geografie en ruimtelijke planning.
  - Ingmar Peeters, student Geografie, Katholieke Universiteit Leuven.
- Secretaris: Dhr. Jasper Stockmans, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire raad (VLIR).

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 11 december 2008 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

Het bezoek van de visitatiecommissie aan de Universiteit Gent heeft plaatsgevonden op 18, 19 en 20 mei 2009.

3.2 Werkwijze

Ter voorbereiding van de visitatie werd aan de opleidingen gevraagd een uitgebreid zelfevaluatierapport op te stellen. De Cel Kwaliteitszorg van de VLIR heeft hiervoor een visitatieprotocol ter beschikking gesteld, waarin de verwachtingen t.o.v. de inhoud van het zelfevaluatierapport uitgebreid beschreven zijn. De zelfevaluatierapporten volgen het accreditatie-

kader. Naast feitelijke beschrijvingen per onderwerp en per facet van het accreditatiekader wordt aan de opleidingen ook gevraagd hun toekomstperspectieven kenbaar te maken en een kritische sterkte/zwakteanalyse op te nemen in het zelfevaluatierapport. Daarnaast wordt een aantal verplichte bijlagen opgenomen, zoals een beschrijving van het programma, studenten- en personeelstabellen, cursusbeschrijvingen, examenvragen, enz. De commissie ontvangt deze zelfevaluatierapporten een aantal maanden voor de eigenlijke bezoeken, waardoor zij voldoende gelegenheid krijgt deze documenten zorgvuldig te bestuderen en het eigenlijke bezoek grondig voor te bereiden.

De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 19 januari 2009. Op dit moment hadden de commissieleden het visitatieprotocol en de zelfevaluatierapporten reeds een aantal maanden in hun bezit. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op de af te leggen bezoeken. Verder heeft de commissie op deze vergadering een referentiekader geformuleerd. Daarnaast werd het programma van de bezoeken opgesteld en werd een eerste bespreking gehouden van de zelfevaluatierapporten.

De tweede bron van informatie wordt gevormd door de gesprekken die de commissie tijdens haar bezoek aan de organiserende instellingen heeft gevoerd met alle geledingen die zijn betrokken bij het onderwijs. Ook wordt aan de opleidingen gevraagd – als een derde bron van informatie – om een veelheid aan documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de commissie. Tijdens de bezoeken is voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven deze documenten grondig te bestuderen. De documenten die ter inzage van de commissie worden gelegd zijn: het leermateriaal (cursussen, handboeken, syllabi), verslagen van de belangrijke beleidsvormende of beleidsopvolgende organen (faculteitsraad, opleidingscommissies, departementsraden), documenten die betrekking hebben op de interne kwaliteitszorg (enquêteformulieren, niet-persoonsgebonden evaluatie van het onderwijs), documenten aangaande de procedures van curriculumherzieningen, c.q. de omvorming naar de bachelor-master-(bama)structuur, voorbeelden van informatieverstrekking aan kandidaat-studenten, etc. Bovendien worden nog enkele tientallen masterproeven ter inzage gelegd. Het programma voorziet – naast gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers – steeds in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, practicalokalen, computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de commissie bijkomend leden van de opleiding kan uitnodigen of waarop individuen op een vertrouwelijke wijze door de commissie kunnen worden gehoord. De gesprekken zijn verhelderend geweest en waren een goede aanvulling bij de lectuur van de zelfevaluatierapporten. Aan het einde van elk bezoek werden, na interberaad van de visitatiecommissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleiding medegedeeld aan de hand van een presentatie door de voorzitter.

Als laatste stap in het visitatieproces heeft de commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen in voorliggend rapport vastgelegd. Bovendien heeft zij, overeenkomstig de bepalingen voor de visitaties in het kader van de NVAO accreditatie van de opleidingen, een beoordeling voldoende/onvoldoende toegekend aan de zes onderwerpen van het accreditatiekader, en een beoordeling excellent/goed/voldoende/onvoldoende toegekend aan de samenstellende en onderliggende facetten van elk onderwerp. De opleidingsverantwoordelijken werden hierbij in de gelegenheid gesteld om op het concept deelrapport te reageren. De commissie heeft deze reacties voor zover zij zich er in kon vinden in het rapport verwerkt.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Voor het beoordelen van het onderwijs gaat de visitatiecommissie uit van een referentiekader ten aanzien van geformuleerde doelstellingen, omschreven eindtermen en vastgestelde kwaliteitseisen waaraan naar haar oordeel de gevisiteerde opleidingen dienen te voldoen. Het referentiekader is een maatstaf die de commissie in staat stelt een expliciete, systematische en transparante beoordeling van de opleidingen uit te voeren.

Het referentiekader beschrijft in algemene termen de domeinspecifieke eisen waaraan de te visiteren opleidingen moeten voldoen. Het gaat om de academische bacheloropleiding 'Geografie', de academische bacheloropleiding 'Geografie en Geomatica', de academische masteropleiding 'Geografie' en de academische masteropleiding 'Geomatica en Landmeetkunde'. De eisen zijn vastgelegd in deel I (Doelstellingen en eindtermen). Daarnaast dient er ook voldoende inzicht te zijn in de algemeen onderwijskundige uitgangspunten en onderwijsorganisatorische eisen. Daarvoor baseert de commissie zich op de onderwijskundige en onderwijsorganisatorische richtlijnen die al voor andere opleidingen door de VLIR toegepast werden. Ze zijn weergegeven in deel II (Onderwijskundige en onderwijsorganisatorische richtlijnen). Bij het opstellen van het referentiekader heeft de commissie een aantal bronnen geraadpleegd. Uitgegaan is van de bij de VLIR-visitatie Geografie in 2001 en de QANU-visitatie 2007 Sociale Geografie, Planologie en Demografie in Nederland gehanteerde referentiekaders. Bij laatstgenoemde visitatie, waaraan diverse Vlaamse en Nederlandse hoogleraren deelnamen, is een op de Dublin descriptor gebaseerde structurering van het kader opgesteld. Voorts zijn elementen uit de QANU-visitaties Geomatics en Aardwetenschappen, beide uit 2007, overgenomen, om het inhoudelijke domein van de gevisiteerde opleidingen te kunnen afdekken. Bovendien werden de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen in de zelfevaluatie rapporten voor hun eigen onderwijs hebben geformuleerd, evenals het Vlaamse Structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van het Nederlands-Vlaams Accreditatie Orgaan (NVAO), in overweging genomen.

Het referentiekader werd vóór het bezoek, maar na het inleveren van de zelfevaluaties, voorgelegd aan de opleidingen. Tijdens het bezoek van de visitatiecommissie wordt de mogelijkheid geboden om het referentiekader met de opleiding te bediscussiëren.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend heeft aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstreekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit zes leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd.
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt.
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domein-specifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/ toetsingsregeling en het NVAO-kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de geografie en de geomatica (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Universiteit Gent
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Gent

- graad en de kwalificatie: Bachelor in de geografie en de geomatica
- niveau en oriëntatie: academisch gerichte bachelor
- studieomvang: 180 studiepunten (EC)

- afstudeerrichtingen: geografie, landmeetkunde
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Wetenschappen
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

In het zelfevaluatie rapport wordt aangehaald hoe de competenties van de bacheloropleiding voldoen aan de eisen van een academische bacheloropleiding. Wat de bacheloropleiding betreft, acht de commissie de algemene doelstellingen adequaat geformuleerd. Er is duidelijk een één-op-één relatie vast te stellen met de Dublin Descriptoren. De doelstellingen sluiten dan ook voldoende aan bij het Structuurdecreet. Wel is in de doelstellingen meer aandacht nodig voor academische vaardigheden, de ontwikkeling van landmeetkunde in de wetenschapsbeoefening, een eerste kennismaking met het werkveld en internationalisering. De commissie is van mening dat de domeinspecifieke doelstellingen van de bacheloropleiding globaal gezien op doordachte wijze zijn opgesteld. Zij mist echter een adequate onderbouwing van de bewuste keuze voor een integrerende geografieopleiding. De domeinspecifieke eisen sluiten op adequate wijze aan bij de eisen van binnen- en buitenlandse vakgenoten en de behoeften van het beroepenveld. Verder is de commissie van mening dat de eindkwalificaties voldoende ontleend zijn aan de eisen van de wetenschappelijke discipline en

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in

Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

de internationale wetenschapsbeoefening. De commissie stelt vast dat de opleidingscommissie voor de bacheloropleiding in de eerste plaats te rade is gegaan bij haar eigen leden en vakgenoten, bij geografen aan de andere Vlaamse universiteiten en bij onderwijsdocumenten opgesteld in een Europees kader.

Vermits de commissie de facetten 'niveau en oriëntatie' en 'domeinspecifieke eisen' als positief beoordeelt, geeft ze derhalve het onderwerp 'doelstellingen' een positieve beoordeling.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De bacheloropleiding heeft voldoende aandacht voor de ontwikkeling van kennis. De aandacht voor het bijbrengen van een onderzoeksattitude en onderzoeksvaardigheden dient bewaakt en aangescherpt te worden in het programma. De vaardigheden die de studenten aanleren in de cursus 'Methoden voor ruimtelijk en regionaal onderzoek' worden in de praktijk gebracht in de bachelorproef. De commissie is van oordeel dat de aansluiting bij recente ontwikkelingen en de actuele beroepspraktijk op zeer adequate wijze ingevuld is. Er wordt volgens de commissie veel plaats ingeruimd voor opleidingsonderdelen gericht op het 'onderdompelen' van de studenten in het lopende onderzoek. Wel verdient de procesbenadering in de fysieke geografie meer aandacht. De commissie waardeert het feit dat in het licht van de beroepsgerichtheid van de bacheloropleiding een groeiende aandacht wordt besteed aan het trainen van studenten op het geven van mondelinge presentaties. Het actieve gebruik van Engelstalige geografische vaktaal kan echter geoptimaliseerd worden in het licht van maatschappelijke en beroepsgerichte vaardigheden.

De commissie acht het bachelorprogramma een adequate concretisering van de geformuleerde eindkwalificaties. De eindkwalificaties zijn ook adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Competenties met betrekking tot experimenteel onderzoek verdienen in functie van de doelstellingen echter meer aandacht. Ook competenties met betrekking tot het methodologisch-technische aspect, onderzoeksattitude en wetenschappelijke communicatie, dienen in het programma meer zichtbaar gemaakt te worden. Competenties met betrekking tot experimenteel en/of empirisch onderzoek komen volgens de commissie aan bod, maar versnipperd over het programma en in verschillende opleidingsonderdelen. De commissie suggereert om de bachelorproef meer in te vullen als sluitstuk waarin de voor experimenteel onderzoek relevante eindcompetenties op een geïntegreerde wijze bereikt worden.

De commissie stelt vast dat de samenhang van het bachelorprogramma wordt bewerkstelligd door middel van een tweeledige, graduele evolutie. Enerzijds maken de opleidingsonderdelen die een ondersteuning bieden voor de geografieopleiding gradueel plaats voor specifieke geografie/geomatica-opleidingsonderdelen. Anderzijds is er een graduele toename van de specialisatie binnen het specifieke geografie- en geomaticacurriculum.

Globaal gezien beschouwt ook de commissie de verschillende afstudeerrichtingen als voldoende coherent en consistent. Het programma wordt onthaald als een goede stap in de richting van de nodige samenhang. De commissie is wel van oordeel dat de opleiding behoefte heeft aan nog een aantal integratieopleidingsonderdelen.

Globaal gezien heeft de commissie de indruk dat het programma studeerbaar is. De commissie constateert echter dat het vaak voorkomt dat de studiepunten niet de realiteit weerspiegelen. Zij stelt echter ook vast dat er op dit punt reeds een aantal initiatieven genomen is ter remediering. Uit de gesprekken met de studenten blijkt dat de studeerbaarheid globaal gezien als goed wordt ervaren, zij het dat er in functie van de periode grote verschillen in studiebelasting worden vastgesteld, vooral in het eerste studiejaar.

Het bachelorprogramma sluit volgens de commissie goed aan bij de kwalificaties van instromende studenten. Door de verschillen in de vooropleidingen verloopt de instap voor bepaalde studenten moeilijker dan voor anderen. Dit wordt volgens de commissie echter opgevangen door een goede voorlichting en begeleiding. Om een antwoord te bieden op de geïdentificeerde noden wordt een opfrissingcursus ontwikkeld. Er wordt ook onderzocht in welke mate de eerste lessen van het eerste bachelorjaar expliciet kunnen worden aangepast om de begincompetenties van de studenten op hetzelfde niveau te brengen.

De bacheloropleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studieomvang: deze omvat ten minste 180 studiepunten.

De commissie meent dat het didactische concept ('creatieve kennisontwikkeling') op voldoende wijze afgestemd is op de doelstellingen van de verschillende opleidingen. Ook de werkvormen en leermiddelen sluiten volgens de commissie voldoende aan bij dit concept en vertonen bovendien de nodige variatie. Specifiek betreffende de bacheloropleiding is zij van mening dat de variatie in onderwijsvormen binnen de sociale-economische geografie uitvoeriger bewaakt dient te worden. De commissie beschouwt de leermiddelen globaal gezien op orde. Zij betreurt het wel dat er relatief weinig gewerkt wordt met handboeken en Engelstalig materiaal.

De commissie is tevreden over de organisatie van de evaluatieactiviteiten voor de verschillende opleidingen. De opleidingscommissie legt per opleidingsonderdeel de evaluatie- en examenvorm vast, waakt erover dat het aantal permanente evaluaties niet te groot wordt en kijkt erop toe dat er een voldoende aantal mondelinge examens wordt georganiseerd. Voor de praktische organisatie staat het examensecretariaat in, onder de bevoegdheid van de examencommissie. De commissie stelt vast dat de evaluatie op voldoende wijze gericht is op het toetsen van de leerdoelen met een gezond evenwicht van 'permanente' en 'periodegebonden' evaluatie. Ook stelt zij op basis van examenvragen die ze heeft bestudeerd, vast dat de examens op adequate wijze testen of de beoogde doelstellingen bereikt zijn, door te peilen naar kennis, inzicht, begrip en toepassing.

Vermits de commissie de facetten van het programma als positief beoordeelt, geeft ze derhalve het onderwerp 'programma' een positieve beoordeling.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**.

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De commissie constateert dat het gemeenschappelijke AAP- en het ZAP-team blijk geeft van een goed onderbouwde onderzoekskundigheid. Er is sprake van een brede waaier van specialisaties die duidelijk aansluit bij de verschillende onderwezen deelgebieden. Dit blijkt ook uit de uitgebreide lijst van publicaties, die de commissie ingekeken heeft. Zij acht de wetenschappelijke output binnen de betrokken vakgebieden dan ook duidelijk toereikend. Om de volledige waaier van expertises te dekken, acht de commissie het noodzakelijk om de vakdeskundige competentie binnen de staf aan te vullen met betrekking tot klimatologie. De commissie constateert eveneens dat de internationale contacten van de docenten niet gering zijn maar zij suggereert deze contacten duidelijker terug te koppelen naar het onderwijs. Binnen het assistentenpersoneel is de nodige professionele ervaring met en kennis van de beroepspraktijk voor alle opleidingen duidelijk gegarandeerd door middel van een grote variatie aan personeelsvormen. Zo wordt op verschillende manieren een link gelegd met de beroepspraktijk.

De commissie acht de omvang van het personeelsbestand toereikend om de programma's op een kwalitatieve wijze aan te bieden. De personele bezetting van de vakgroep lijkt, samen met de externe toelevering, voldoende te zijn om de opleidingen te verzorgen. Na evenredige extrapolatie voor het extern serviceonderwijs, is de ratio 18,76 studenten/FTE-ZAP. De commissie is van mening dat de onderwijsbelasting werkbaar is maar verdere aandacht verdient in functie van een meer evenwichtige verdeling over de verschillende betrokken personeelsleden. Zij vindt binnen de opbouw in functie van de verschillende personeelscategorieën een mooi evenwicht terug.

Er is sprake van een gemeenschappelijke staf die op een enthousiaste, gedreven en betrokken wijze werkt aan kwalitatief geografieonderwijs. De deskundigheid van het personeel (vakinhoudelijk, onderwijskundig, didactisch, technisch, administratief en organisatorisch) wordt als een zeer sterk punt geacht. Het docententeam bestaat uit hooggekwalificeerde medewerkers, zowel op wetenschappelijk als op onderwijskundig vlak. Ook de studenten en alumni waarmee de commissie gesproken heeft, waren globaal gezien zeer tevreden over de onderwijskwaliteiten van de lesgevers. De commissie stelt met betrekking tot personeelbeleid een vlotte werkwijze vast. De afdeling Onderwijskwaliteitszorg heeft op het vlak van onderwijsprofessionalisering een mooi aanbod van trainingen dat echter nog niet ten volle wordt benut.

De commissie beoordeelt de facetten 'kwaliteit van het personeel', 'academische en professionele gerichtheid van het personeel' en 'kwantiteit van het personeel' als positief. Derhalve krijgt de opleiding op onderwerpniveau een positieve beoordeling.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De commissie heeft een prima indruk gekregen van de materiële infrastructuur die in Gent voor het geografie-, geomatica- en landmeetkunde onderwijs aanwezig is. Met de materiële faciliteiten hebben de Gentse studenten het goed getroffen. De commissie beschouwt de materiële voorzieningen als voldoende om het leerproces te faciliteren. Ook de huisvesting lijkt globaal gezien op orde te zijn. Wel betreurt de commissie het feit dat er geen gebruik gemaakt kan worden van moderne fysisch-geografische laboratoriumfaciliteiten. Eerst afgestudeerd geograaf zou toch meer kennis van en ervaring met laboratoriumwerk op het gebied van bodemfysische en bodemchemische analyses moeten opdoen. Over de kwaliteit en kwantiteit van de beschikbare landmeetkundige apparatuur is de commissie te spreken. De commissie plaatst enkele kanttekeningen bij de beschikbare bibliotheekvoorzieningen en de beschikbare ICT-faciliteiten. De studenten klagen over de geringe beschikbaarheid van de computerinfrastructuur (zowel fysiek als wat betreft licenties). Dit vormt een punt van zorg met het oog op specifieke geo-toepassingen voor individueel gebruik.

De commissie stelt tijdens de gesprekken vast dat de sociale voorzieningen en de studentenbegeleiding op orde zijn. De begeleiding en informatievoorziening tijdens het bachelortraject blijken volgens de commissie vlot te verlopen. Deze sluiten volgens de commissie aan bij de behoeften van de verschillende studentenpopulaties en lijken bovendien effectief te zijn met het oog op studievoortgang in de bachelorjaren. Met betrekking tot het gehele studietraject, stelt de commissie vast dat de facultaire en institutionele ombudspersonen een goed aanspreekpunt vormt bij eventuele problemen of conflicten.

Vermits de commissie de facetten 'materiële voorzieningen' en 'studiebegeleiding' voor de verschillende opleidingen als positief beoordeelt, krijgt het onderwerp 'voorzieningen' derhalve een positieve beoordeling.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**.

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De visitatiecommissie stelt vast dat er op facultair niveau wel veel aandacht besteed wordt aan kwaliteitszorg, maar dat de implementatie van het systeem meer toegesneden dient te worden op de betrokken opleidingen. Het facultaire kwaliteitszorgsysteem wordt als vrij complex geacht met het oog op de juiste informatievoorziening voor de relatief kleinschalige opleidingen. De visitatiecommissie meent echter dat nadelen van dit facultaire meetsysteem gecompenseerd worden door een positieve informele kwaliteitszorgcultuur binnen de relatief kleinschalige opleidingen. De opleidingsverantwoordelijken weten de kwaliteit van de opleidingen voldoende adequaat op te volgen door middel van de goede contacten met de studenten. De visitatiecommissie wil wel een duidelijk signaal geven dat de nodige aandacht moet gegeven worden aan de methodologie van de interne kwaliteitszorg. Zij stelt vast dat reeds een aantal initiatieven genomen werden.

Door de implementatie van het bachelor-mastersysteem werden bepaalde zaken anders aangepakt als gesuggereerd in het vorige visitatierapport. Toch meent de visitatiecommissie dat een groot deel van deze maatregelen tegemoet kwam aan de door de vorige visitatiecommissie vastgestelde knelpunten. Naar haar oordeel zijn er nog steeds een aantal aandachtspunten, die verdere maatregelen vergen. Uit de reacties van de opleidingen op het deelrapport heeft de commissie met genoegen vastgesteld dat de universiteit inmiddels reeds goede initiatieven heeft ingezet met het oog op verdere verbeteringen.

Er is aan de betrokken opleidingen van de Universiteit Gent sprake van staffleden en studenten die hun vak en de kwaliteitsbewaking en -verbetering daarvan belangrijk vinden. De commissie stelt vast dat dit zijn weerslag vindt in onderwijsproducten en -processen. Wat de betrokkenheid van de studenten betreft, stelde de commissie tijdens de gesprekken toch nog een drempel vast om zich te laten horen. Met het oog op toekomstige verbeteringen van de kwaliteitszorgcultuur op opleidingsniveau, suggereert de commissie de opleidingsverantwoordelijken dan ook verder te reflecteren over andere strategieën om alle doelgroepen te betrekken. Ook met betrekking tot de betrokkenheid van het beroepenveld en de afgestudeerden stelt de commissie nog enige ruimte voor verbetering vast.

Vermits de commissie de facetten 'evaluatie van de resultaten', 'maatregelen tot verbetering' en 'betrokkenheid van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld' als positief beoordeelt, krijgt het onderwerp 'interne kwaliteitszorg' derhalve een positieve beoordeling.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**.

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Wat de bacheloropleiding betreft, oordeelt de commissie dat de academische eindtermen en de daarvan afgeleide programma's aanleiding geven tot de gewenste resultaten. Tijdens de gesprekken met de studenten krijgt de commissie de indruk dat er een hoog bachelor-niveau bereikt wordt bij het afstuderen. De eindresultaten, in de vorm van bachelorproeven, bevestigen dit oordeel. Ondanks de bemerkingen die geformuleerd werden over de werkwijze met betrekking tot de bachelorproef, lijkt dit opleidingsonderdeel op een voldoende hoog niveau afgewerkt te worden. Bovendien gebeurt de overgang naar de masteropleiding in de meeste gevallen zonder problemen. De tevredenheid van de masterstudenten, die zich goed voorbereid voelen, sterkt de commissie in de overtuiging dat binnen de bacheloropleiding een hoog niveau gerealiseerd wordt. Uit een hearing blijkt dat de bachelorstudenten zich globaal gezien kunnen terugvinden in de geformuleerde eindcompetenties. Wel vindt de commissie dat studenten in grotere mate geconfronteerd dienen te worden met Engelstalige vakliteratuur.

De commissie stelt voor de laatste jaren betrekkelijk lage slaagpercentages vast in het eerste bachelorjaar. De commissie constateert echter dat het rendement in lijn is met de overige wetenschappen. Aangezien de bacheloropleiding geen toelatingsexamen kent, functioneert het eerste bachelorjaar tevens als een 'selectiejaar'. De commissie vindt de uitval in dit eerste bachelorjaar aan de hoge kant, maar stelt vast dat de doorstroom na het eerste bachelorjaar zeer vlot verloopt. Zij is lovend over de zeer goede initiatieven die genomen worden met betrekking tot informatievoorziening en begeleiding om de uitval in het eerste jaar proberen terug te dringen. De commissie stelt vast dat er voor de verschillende opleidingen een duidelijk inzicht is en een nauwkeurige analyse gebeurt van de slaagcijfers en de doorstroomgegevens. De eerste twee afstudeercohorten van de Bacheloropleiding in de geografie en de geomatica laten voor de afstudeerrichting geografie een rende-

ment na 3 jaar zien van 78 %. Tot nu toe haalt 10,3% het diploma in 4 jaar. Voor de afstudeerrichting landmeetkunde zijn deze rendementcijfers resp. 50 % na 3 jaar en 43 % na 4 jaar.

Vermits de commissie de facetten 'gerealiseerd niveau' en 'onderwijsrendement' positief beoordeelt, krijgt het onderwerp 'resultaten' derhalve een positieve beoordeling.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**.

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	Voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Voldoende
		2.4 studielast	Voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Voldoende
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
		2.9 masterproef	Nvt
3 Inzet personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	Goed
		3.2 kwantiteit	Voldoende
		3.3 kwaliteit	Goed
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Goed
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Voldoende
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Goed
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Van deze gelegenheid heeft de instelling geen gebruik gemaakt.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de geografie en de geomatica (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent uitgevoerd door VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 2330

F 31 70 312 2301

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #4216

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot het einde van academiejaar 2017-2018.